

Kuopion kaupunki
Kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo

28.03.2025

Asianro 8502/10.02.03/2024

Strateginen maankäyttö

Kuopio, kulttuurihistoriallisen museon lausunto Akonsaaren ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kuopion kaupunki on asettanut nähtäville Akonsaaren alueen ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Pohjois- Savon alueellinen vastuumuseo on osallistunut kaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvotteluun 18.3.2025. Tämä lausunto sisältää museon viranomaisneuvottelussa esittämät huomiot tarkennettuna.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja kulttuurimaisemien osalta museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan tässä vaiheessa.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaava-alueelta on tehty arkistoinventointi vuonna 2025 (*Mikroliitti Oy. Kuopio Juankoski Akonsaari ranta-asemakaava-alueen arkeologinen arkistoselvitys*). Inventoinnin tarkoituksena on ollut selvittää alueen potentiaali historiallisen ajan muinaisjäännöksille. Aluetta on inventoitu tätä ennen viimeksi vuonna 1999 (*Mikroliitti Oy. Juankosken Akonveden rantaosayleiskaava-alueen muinaisjäännösten inventointi 1999*), jolloin on löydetty saaren länsiosassa sijaitseva kivikautinen asuinpaikka, **Selkäniemi** (rekisteritunnus 174010013). Asuinpaikan paikkatiedot ovat pistemäiset eikä sillä ole aluerajausta. Arkistoinventoinnissa tarkasteltiin erityisesti laserkeilausainestoa sekä alueen historiallista asutusta saatavilla olevien historiallisten karttojen avulla. Niiden perusteella kaava-alueella on sijainnut ainakin yksi historiallisen ajan talonpaikka ja saari on ollut asutettu 1500/1600- luvulta lähtien. Kohde on karkeasti paikannettu peltoalueelle, olevan maatalan tuntumaan. Kohteen mainitaan olevan karkeasti paikannettu, osittain siksi, että esim. kyseistä taloa koskevia isojakokarttoja ei ole onnistuttu löytämään.

Inventoinnin tehtävänä on selvittää, onko kaava-alueella arkeologista kulttuuriperintöä ja etenkin lain suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka tulee huomioida kaavan suunnittelussa. Siten mahdollisten kohteiden laji tulee selvittää, etenkin asemakaavatasolla. Kuten museo jo neuvottelussa

Kuopion kaupunki
Kulttuurihistoriallinen museo
Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo

28.03.2025

Asianro 8502/10.02.03/2024

totesi, alueella tulee tehdä vielä maastossa toteutettava
täydennysinventointi, jossa:

- Selkäniemen asuinpaikka tarkastetaan ja sille määritellään perusteltu aluerajaus.
- Akonsaari nro 1 historiallisen ajan asuinpaikan osalta tulee vielä pyrkiä löytämään tarkentavaa karttamateriaalia sekä selvittää, onko kohde kiinteä muinaisjäännös (jolloin sille tulee määritellä myös perusteltu aluerajaus) vai ei.
- Inventoinnissa ja raportoinnissa tulee noudattaa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeita. Tutkimusraportti ja paikkatietoaineisto tulee lähettää tarkastettavaksi alueelliseen vastuumuseoon mahdollisimman pian valmistumisensa jälkeen. Kenttätöiden ajankohdasta tulee ilmoittaa alueelliselle vastuumuseolle.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Kuopion kaupungin asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Tiedoksi

Strateginen maankäyttö
Museovirasto
Pohjois-Savon ELY-keskus

10.3.2025

Kuopion kaupunki / Kaupunkiympäristön palvelualue

PL 1097

70111 KUOPIO

AKONVEDEN JA AKONSAAREN RANTA-ASEMAKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA KOSKIEN TILAN 174-401-1-23 VIREILLE PANEMAA ASEMAKAAVAA

Taustaa Kuopion hallinto-oikeus on päätöksellään 10.9.2004 (546/3) kumonnut asiaa koskevan Juankosken kaupungin päätöksen ja palauttanut asian Juankosken kaupunginvaltuustolle uudelleen käsiteltäväksi. ”Hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen tilan Akonsaari RN:o 1:18 osalta ja palauttaa asian tältä osin Juankosken kaupunginvaltuustolle uudelleen käsiteltäväksi”.

Ennen hallinto-oikeuden päätöstä alueella suoritettiin maastokatselmus. Pohjois-Savon ympäristökeskus on lausunnossaan maastokäyntiin ja karttatarkasteluun nojautuen katsonut, että kaksi uutta rakennuspaikkaa kapean vesistön vastarannalle, juuri päärakennuksen ja rantasaunan kohdalle, on voimakkaasti molempien kiinteistöjen käyttöä rajoittava sijoitus. Ympäristökeskus totesi tuolloin, että uusien rakennuspaikkojen sijoitukselle olisi ollut muitakin vaihtoehtoja.

Hallinto-oikeus taas totesi, että kaavaratkaisua tehtäessä mahdollisia muita sijoituspaikkoja ja niistä aiheutuvia haittoja ei ole tutkittu, todeten valmistelun olleen riittämätöntä.

Juankosken kaupunki ei käsitellyt asiaa uudelleen.

Muistutus Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan tavoitteeksi siirtää tilaltani kaksi uima- ja saunarantani vastapäätä olevaa rakennuspaikkaa toisaalle. Olen rakennuttanut kyseiseen rantaan uuden rantasaunan rakennusluvalla 17-0902-R sekä kunnostanut ympäristöä käyttötarkoitusta vastaavalla tavalla. Käyttö jatkuu edelleen. Huomattavaa lisäksi on, että rakennuspaikat eivät pelkästään aiheuta haittaa vain uima- ja saunarannalle vaan myös päärakennuksen käytölle. Merkitseehän kaksi rakennuspaikkaa jopa yli 10 uutta rakennusta ja rakennelmaa salmen kapeimmalle kohdalle.

Vaadin yllä mainittuun hallinto-oikeuden päätökseen tukeutuen, että rakennuspaikat uima- ja saunarantani sekä kiinteistöni päärakennuksen vastarannalta siirretään toiseen paikkaan.